αλλοιώνονται, ενώ προγευόμαστε την ίδια την Όγδοη Ημέρα, την Ημέρα του Κυρίου. Ως γνωστόν, την Ημέρα του Κυρίου οι έννοιες του χρόνου και του χώρου αλλάζουν μέσα από τη Νέα Δημιουργία, η θνητή φύση αφθαρτοποιείται και η ζωή γίνεται αιώνιος. Αυτό, ως δώρο του Θεού στον άνθρωπο και την όλη Του Δημιουργία.

Όμως και στην Έβδομη Ημέρα, την Ημέρα στην οποία βρισκόμαστε, ο χρόνος έχει λάβει πλέον μια διαφορετική διάσταση. Ήδη με τη Σάρκωση του Θεού Λόγου στο πρόσωπο του Ιησού Χριστού, ο χρόνος όπως τον γνωρίζαμε χωρίστηκε σε δύο τμήματα: την εποχή «προ Χριστού» και «μετά Χριστόν». Η κοινωνία μας ολόκληρη έχει μεταμορφωθεί χρονολογικά με τον Χριστό ακριβώς στο κέντρο. Μεταμόρφωσε όχι μονάχα τη σχέση που είχαμε με τον χρόνο ως τότε, αλλά και τη σχέση που είχαμε και έχουμε με τους υπόλοιπους ανθρώπους, όπως επίσης την πολύ σημαντικότερη σχέση με τον Κύριό μας.

Ο Θεός είναι Άχρονος, ων ο Ίδιος Αδημιούργητος. Ο χρόνος είναι θείο δημιούργημα, ενώ η Δημιουργία βρίσκεται μέσα στον χρόνο. Ακόμα και οι πνευματικές οντότητες (άγγελοι, δαίμονες) δημιουργήθηκαν «εν χρόνω», λίγο «νωρίτερα» από τον άνθρωπο. Η αλλαγή είναι χαρακτηριστικό της κτίσεως και συμβαίνει μέσα στην αλλαγή του χρόνου, ενώ ο Θεός είναι ο Ίδιος Αναλλοίωτος.

Εμείς, στην καθημερινότητά μας, υποστηρίζουμε πως απουσιάζει ο «ελεύθερος χρόνος» από τις ζωές μας αλλά επιμένουμε να σπαταλούμε και αυτόν τον λίγο που έχουμε σε ανούσια πράγματα. Αντί να προσπαθούμε και να κυνηγούμε την ίδια την αθανασία ως δώρο του Θεού, δώρο που είναι πάντα πρόθυμος να δωρίσει στους «φίλους» του όπως μαρτυρεί ο Ίδιος, χανόμαστε στη δίνη της υλικής μας υπάρξεως και απολυτοποιούμε αυτήν. Πραγματικά, ο χρόνος, σε όποια «υλική» μορφή και αν τον αντιλαμβανόμαστε, περιορίζει την αντίληψή μας. Την περιορίζει, γιατί συνηθίζουμε να τον σχηματοποιούμε και να τον έχουμε ως όριο στις πράξεις και σκέψεις μας, ξεχνώντας τον αιώνιο χρόνο της Όγδοης Ημέρας, της Ημέρας του Κυρίου.

Βιβλιογραφία:

-Prigogine, Ilya, «Χρόνος, Χάος και οι Νόμοι της Φύσης» (Μετάφραση: Σταύρος Μαρκουλάκος, του "La Fin des Certitudes"), Εκδόσεις Κάτοπτρο, Αθήνα 1997.

-Gleick, James, «Χάος – Μια νέα Επιστήμη» (Μετάφραση Μαν. Κωνσταντινίδης, του "Chaos – Making a new Science"), Εκδόσεις Κάτοπτρο, Αθήνα 1990.

Από το http://www.apostoliki-diakonia.gr/gr_main/agiavarvara/periodiko/Teuxos1/part4.html

Παντελίδης Γιάννης

Μεταπτ. Φοιτητής κοινωνικής θεολογίας

ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟΝ ΓΕΝ. ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ ΛΟΥΚΑΣ ΙΕΡΟΝ ΠΑΡΕΚΚΛΗΣΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΟΥ ΛΟΥΚΑ

Τό Τρόβλμα

Έτος 27ον Φύλλον 269ον

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2019

www.agloukasippokr.gr ☎2132088417 (Email): pbklukas@yahoo.gr

Γιά τό μῆνα **ΙΑΝΟΥΑΡΙΟ 2019** προγραμματίστηκαν:

1/1/2019	ΤΡ.	Περιτομή τοῦ ΧΡΙΣΤΟΥ Βασιλείου τοῦ Μεγ.	Θεία Λειτουργία	7 π.μ.
6/1/2019	ΚΥΡ.	**ΤΑ ΑΓΙΑ ΘΕΟΦΑΝΕΙΑ**	Θεία Λειτουργία	7 π.μ.
13/1/2019	ΚΥΡ.	Στατορνίνου μάρτ. Μαξίμου Καυσοκαλυβίτου	Θεία Λειτουργία	7 π.μ.
17/1 → 18/1/2019	**ΠΕΜ. → ΠΑΡ.**	Ἀθανασίου τοῦ Μεγάλου	***"ΑΓΡΥΠΝΙΑ"***	***8 μ.μ.***
20/1/2019	ΚΥΡ.	Ὁσίου Εὐθυμίου τοῦ Μεγ.	Θεία Λειτουργία	7 π.μ.
23/1/2019	**ΤΕΤ.**	**Ὁσίας Ξένης**	**Ἑσπερινός**	**5 μ.μ.**
24/1/2019	**ΠΕΜ.**	Μικρή πανήγυρις (Παρεκκλησίου)	**Θεία Λειτουργία**	**7 π.μ.**
27/1/2019	ΚΥΡ.	(Ἀνακ. Λειψάνου) Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου	Θεία Λειτουργία	7 π.μ.

«Σημείωση»

Συχνά στο παρεκκλήσι μας τελούνται αγρυπνίες, Θεία Λειτουργία, ακολουθίες, & άλλες εκδηλώσεις οι οποίες δεν περιλαμβάνονται στο μηνιαίο προγραμματισμό μας. Όσοι επιθυμείτε να ενημερώνεστε γι αυτές με SMS, παρακαλούμε ζητήστε το.

Η έννοια του Χρόνου

Ο χρόνος είναι μια διάσταση της παρούσας ζωής που καθορίζει τη συμπεριφορά μας σε πολύ μεγάλο βαθμό. Επιδρά στην αλληλεπίδρασή μας με τους υπόλοιπους ανθρώπους, καθώς και με όλη την υπόλοιπη δημιουργία. Ο τρόπος όμως με τον οποίο αντιλαμβανόμαστε τον χρόνο είναι ένα θέμα με το οποίο οφείλουμε να ασχοληθούμε, ούτως ώστε να κατανοήσουμε κάτι παραπάνω για αυτόν.

Στην επιστήμη της Φυσικής και για πολλούς φυσικούς, η αποδοχή του Big Bang ως απαρχής του σύμπαντος σημαίνει ότι ο χρόνος έχει αφετηρία, συνεπώς και τέλος. Η γέννηση του σύμπαντός μας είναι απλά ένα από τα γεγονότα της ιστορίας του κόσμου, συνεπώς οφείλουμε να αποδώσουμε στον κόσμο ένα χρόνο που προηγείται της γέννησης του σύμπαντός μας, που μπορεί να θεωρηθεί ως αλλαγή φάσης από κάποιο «προσύμπαν» («κβαντικό κενό» ή «μετασύ-

μπαν») στο παρατηρήσιμο σύμπαν που μας περιβάλλει. Η ιδέα του διαστελλόμενου σύμπαντος συνδέεται με τη γενική σχετικότητα του Αϊνστάιν, ενώ η ανάστροφη κίνηση στο χρόνο καταλήγει σε ένα μοναδικό σημείο με όλη την ύλη και ενέργεια του σύμπαντος, μια «ανωμαλία». Ο Αϊνστάιν είπε πως «για μας τους πεπεισμένους φυσικούς, η διάκριση ανάμεσα στο παρελθόν, το παρόν και το μέλλον αποτελεί απλώς μια πλάνη, όσο ανθεκτική και αν είναι». Εξάλλου, σύμφωνα με σύγχρονες θεωρίες της φυσικής, υπάρχουν τοπικοί χρόνοι που προσδιορίζονται, όπως και ο χώρος, από τη συγκέντρωση ή διασπορά της ύλης στο ένα ή στο άλλο σημείο του σύμπαντος, από τη διαμόρφωση των κοσμικών ηλεκτρομαγνητικών πεδίων. Ο χρόνος, σύμφωνα με τη θεωρία της σχετικότητας, δεν υφίσταται αυτούσιος, αλλά καθορίζεται από τη θέση του παρατηρητή μέσα στο σύμπαν και από την ταχύτητα του συστήματος στο οποίο αναφέρεται όταν αντιμετωπίζει τα φαινόμενα. Όλα αυτά ισοδυναμούν με την ανατροπή της νευτωνικής άποψης ότι ο χρόνος είναι ομοιογενής. Ο Stephen Hawking εικάζει πως στο σύμπαν των πρώτων στιγμών μετά την Μεγάλη Έκρηξη ο χώρος και ο χρόνος παύουν να διαφοροποιούνται, αφού ο χρόνος αποκτά «χωρική» υπόσταση. Δεν έχει προταθεί ακόμα κάποιος φυσικός μηχανισμός μέσω του οποίου ο χώρος και ο χρόνος αναδύονται ξεχωριστά από τον «χωροχρονικό αφρό».

Βιολογικώς, τα ηλεκτρομαγνητικά πεδία επηρεάζουν τα εγκεφαλικά κύματα του ανθρώπου και μπορούν να αλλοιώσουν την αντίληψη του χρόνου, όπως δείχνουν νεότερες έρευνες. Ο χρόνος μπορεί να διασταλεί (αργή κίνηση του χρόνου στον χώρο) ή να συσταλεί (γρήγορη κίνηση), ανάλογα με την ένταση του ηλεκτρομαγνητικού πεδίου στο οποίο υποβάλλεται ο άνθρωπος. Αυτό προσδίδει μια ακόμη διάσταση υποκειμενικότητας στον χρόνο.

Οι μεγάλες φιλοσοφίες αναφέρουν πως υπάρχει μια έμφυτη τάση του ανθρώπου να τον φαντάζεται είτε σαν μια συνεχή διαδοχή μεταβαλλόμενων καταστάσεων, είτε σαν αντιπαράθεση ξεχωριστών στιγμών, όπου υπάρχει μια οριζόντια γραμμή κίνησης. Από τους μεγάλους φιλοσόφους, ο Παρμενίδης υποστήριξε πως υπάρχει ένα ενιαίο και αδιάσπαστο της στιγμής. Ο Πλάτωνας στο Συμπόσιο αναφέρεται στη βαθύτατη επιθυμία του ανθρώπου να ξεπεράσει τα στενά όρια του χρόνου και να φτάσει στην αθανασία, μέσα από τον Έρωτα που έχει για αυτήν, όντας θνητός. Επιθυμεί μια ιδιότητα της ίδιας της «θείας φύσης».

Η λατρεία του χρόνου βρίσκεται ακόμα και σε αρχαίους λαούς, ενώ οι εναλλαγές των εποχών μέσα σ' αυτόν και οι αλλαγές του έτους βρίσκονταν πάντα μέσα στο πλαίσιο των θρησκευτικών εορτών. Το τέλος συνέπιπτε πάντα με μια νέα αρχή, αφού όλα θεωρούνταν μέσα στο πλαίσιο ενός αέναου κύκλου.

Στο θέατρο ο χρόνος της δράσης είναι το επίκεντρο. Στις τραγωδίες, αντικαθίσταται ο «πραγματικός» χρόνος με τον ψυχολογικό, ειδικότερα στην κορύφωση, οπότε και διαδραματίζεται το όλο έργο. Είναι μια παρένθεση στον χρόνο της καθημερινότητας του θεατή, μια μεταφορά και ταύτιση του θεατή με τους ήρωες του έργου. Ο θεατής απορροφάται, διαφεύγοντας της καθημερινής υποκειμενικής του πραγματικότητας και συνδέεται με μια άλλη πραγματικότητα, προσλαμβάνοντας και τον δικό της χώρο και χρόνο. Ο παρατηρητής γίνεται ένα με το παρατηρούμενο και επηρρεάζεται από αυτό κατά την εξέλιξη των γεγονότων.

Ο χρόνος στη μουσική, το μέτρο, η αρμονία που υπάρχει σ' αυτήν. Παραδοσιακά η μουσική θεωρείται τρόπος «απελευθέρωσης» της ψυχής του ανθρώπου και η άνοδος σε άλλες «πνευματικές σφαίρες» υποβοηθείται. Δεν είναι τυχαίο που στην Εκκλησία έχουμε ύμνους προς τον Θεό που ψάλλονται και δεν αναγιγνώσκονται μονάχα. Αυτό γίνεται όχι μόνο για να λατρεύσουμε τον Θεό αλλά και να φτάσουμε σε κάποιο σημείο όπου μπορούμε με την ανάταση της ψυχής και την αποδέσμευση από την καθημερινότητα να επικοινωνήσουμε, ειδικότερα δε, να κοινωνήσουμε μεταλαμβάνοντας του Σώματος και του Αίματος Αυτού.

Την ώρα της Θείας Λειτουργίας επιδρά πάνω στους συμμετέχοντες ο λεγόμενος «λειτουργικός χρόνος», ο οποίος καταλύει τα χωροχρονικά όρια, φέρνοντας σε επαφή και κοινωνία το όλο Σώμα του Χριστού, ζώντων και κεκοιμημένων πιστών. Οι άγιοι, οι άγγελοι, καθώς και οι κεκοιμημένοι πατέρες και αδελφοί, είναι παρόντες την ώρα της Θείας Λειτουργίας. Ο χώρος και ο χρόνος